Ч. 168 (11.459). Львів, середа 31. липня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Димісія Поанкаре.

Львів, 30. липня 1929.

В поважній, навіть важкій для Франції хвилі димісіонував Раймонд Поанкаре, а опісля й цілий кабінет Поанкаре-Бріян. Зложений недугою відійшов він від влади — як пише французька преса — на три місяці, а може й на все. Відійшов на переломі шляхів і горизонтів европейської політики, в якому важиться доля французької гегемонії в Европі.

Раймонд Поанкаре майже від 40 літ був визначною політичною постатю Франції, а майже від 20-ти літ його імя відбивається в цілому світі. Колишній скромний судовий справоздавець в газеті, опісля адвокат, він скоро, ввійшовши до парляменту, став одною з визначніших політичних фігур. Вже молодою людиною, переступивши 30-тий рік життя, він стає міністром освіти, опісля міністром фінансів, переходячи від одного ресорту до другого в ріжних кабінетах, поки сам не став премієром. Цей льотарингієць, пристрасний націоналіст, зненависник Німеччини, безпосередньо перед війною став репрезентантом Франції як президент республики. Вже війну ведено під кличами французької суприматії в Европі, під тими кличами і тенденціями, що після війни лягли в основу версайського трактату і т. зв. поанкаризму.

Перед побідною Францією почали наростати все нові труднощі. Зручний і може більш далекоглядний Бріян бачив, що тільки безпосереднє порозуміння з Німеччиною може зліквідувати війну і простелити шлях до відродження зруйнованої Европи. Ясно, що це могло наступити тільки через непомітні, але есенціональні корективи і підваження версайського трактату. Та спробу безпосереднього порозуміння в Каннах звів нанівщо Поанкаре, який завзято боронив непорушности версайського трактату, себ-то тих основ, які утотожнюємо з поняттям поанкаризму.

Але те вічно молодече, завзяте, неприєднане, боєве наставлення Поанкаре не було наставленням французької маси, яка тужила за спокоєм, за мирною працею. Поанкаре мусів уступити своє місце лівиці, якої представник Бріян у Льокарно і Тоарі перевів те, що йому перепинив Поанкаре в Каннах. Але одночасно з тим на Францію надтягнула важка хмара фінансової руїни. Інфляція і девалюація, що навістили інші держави після війни і протягом довшого часу тримали їх у своїх кліщах, не поминули й Францію, досягаючи її найпізніше з усіх держав (в 1926 р.) і ставлячи її в один ряд із побідженими. І тоді знову на поверхню політичного життя виступає Поанкаре. За фінансовою руїною вже зявлялися іскорки революції. Похована примара якобінства знову почала прибирати живе тіло на французькому ґрунті. Спаситель Поанкаре зявився як виразник й оборонець французького капіталізму. Одначе він уже застав доконані факти в ділянці закордонної політики. З огляду на дісгармонію між „чистою" політикою і господарством він мусів поступитись своїми політичними переконаннями в користь господарства. Від того часу Поанкаре посвячується виключно внутрішній політиці, головно ратуванню франка, що нестримно котився по похилій площі. Закордонна ділянка лишається за Бріяном. Наступає трилітня доба співпраці Поанкаре-Бріян, доба своєрідної синтези і компромісовости, що запевнює націоналістичному премієрові підтримку правиці в ділянці внутрішньої політики і фінансів, а міністрові закордонних справ підтримку лівиці. З великою зручністю вдається Поанкаре відхилити від Франції фінансову руїну й угрунтувати валюту. Бріян, маневруючи направо й наліво, спираючись на англійськім консерватизмі, закріплює позицію Франції в Союзі Народів і втримує її престіж в Европі.

Та прихід до влади робітничої партії в Англії підриває становище Франції. Одночасно Америка настирливо домагається ратифікації вашингтонської умови, що торкається сплати американських боргів. Плян Юнга теж не йде по лінії французьких бажань, а Німеччина натискає на звільнення з окупації Надренії. Бажаючи втримати французьку гегемонію в Европі, бистрий Бріян висуває тезу Зединених Держав Европи, в справі американських боргів вибухає гостра опозиція, але кінець кінців притисненій до муру Франції не лишається ніщо інше, як ратифікувати вашингтонський договір. Є це остання побіда Поанкаре, побіда вимушена обставинами, осягнена димісіонованим премієром проти його внутрішнього переконання.

Перевівши ратифікацію вашингтонської умови, Поанкаре уступив, лишаючи Бріянові свою спадщину. Одинацятий раз Бріян стає на чолі французького кабінету, та може ще ніколи його становище не було таке важке, як саме тепер.

Мораль і пропаґанда.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 22. липня 1929.

На характер і мораль тутешньої великої преси кинула дебата над американськими позичками світло одинаково несподіване, як страшенне.

Націоналістичний і роялістичний щоденник, виступаючи проти ратифікації довгів, кинув усій „ратифікаційній" пресі обвинувачення, що вона тому і тільки тому стає за ратифікацією, що підплатила її Америка. Це обвинувачення „Аксіон Франсез" повторювала день за днем, а коли одна з зачіплених ґазет поважилася — правда, несміливо — запротестувати, тоді націоналістичний щоденник протягом доброго тижня друкував документи продажности головних органів французької преси. Документи були безперечно автентичні, зміст їх безмірно ганебний. Показували вони і доказували, що головні французькі ґазети від років уже зорґанізувалися в таємну спілку з метою продавати свої сторінки всяким можливим чужим державам і всяким можливим інтересам: політична проституція в повному значінні цього слова.

На чолі цієї спілки стояли головні директори і редактори репрезентативної французької газети „**Temps**", панове Рельс, Ербет, Таверне. Продавали вони сторінки (тобто т. зв. напрям) великої тутешньої преси всякому, хто давав гроші; а не давав, то шантажували. Так продавалися вони свого часу більшовикам (за посередництвом нашого землячка Маркотуна), бідолашній австрійській республиці, Угорщині, Болгарії, Греції, то-що. Найрадше вони користувалися при цьому посередництвом чужинців — ось напр. Маркотуна, серба Спалайковича. Чому саме це посередництво чужинців? Просто тому, що чужинця легше використати і позбавити „комісії" за посередництво, ніж французького горожанина. Коли такий посередник довів до підписання контракту між пп. Рельсом і тов. з одної сторони і чужим урядом з другої, тай коли він простягав руку за умовлене „комісійне", тоді всемогучий директор „Тан-а" просто телефонував до тутешньої поліції: зробіть, будь ласка, вигоду і поспекайте мене цієї птиці (імярек), — і на другий день досвітка вже була в такого комісіонера поліція з декретом безпроволочно винестися за кордони Франції. А зароблені комісіонерством гроші так і присихали в кишенях всесильних пресових володарів. Таким шляхом поспекались вони неодного посередника. Одному тільки Маркотунові пощастилося нетільки осягнути відкликання виселенського декрету, а й відобрати „зароблені" гроші, ще й з коштами: вирятувала його від напасти організація масонська. Він досі у Франції, а всім іншим посередникам в пресовій проституції — поворот до Франції заборонений.

Прецікаві подробиці цих історій, з іменами, датами і текстами контрактів, — та й ще з жорстокими й немилостивими коментаріями опублікувала „Аксіон Франсез". А майже всі інші газети не переказали своїм читачам ні словечка з цих ревеляцій.

Очевидно, що шляхом інших держав у пропаґанді на французькому терені йде і Польща. Один з чільних французьких журналістів, Анрі Беро, кинув був мин. року мимоходом фразу про польську пропаґанду „найбільш коштовну в світі". Добра пайка польських позичок у Франції полишається в кишенях тутешніх пресових ватажків. За те вони й держать француську громадську думку в найбільш рожевих мріях про все, що торкається відносин у Польщі і найповнішій несвідомости про все, що польському урядові невигідне.

Таким чином французька публика знає напр. про питання української „меншости" в Польщі хіба тільки те, що вона „крайно вдоволена своєю долею". А коли час від часу появляється в „Матені", „Журналі" або „Тані" яка стаття або розмова на тему велико-українську, то вона строго держана в дусі варшавських концепцій.

Ось які несподівані відкриття й висновки вийшли на світ з нагоди спорів про американські позички.

Збіжжа й пашу
дорібок Вашої цілорічної праці
обезпечуйте від огню лише в
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20. 1—?

Finita la comedia.

Даємо, як завжди, дуже радо місце спокійним і річевим увагам про ролю і значіння православної церкви для українського народу в минулому і теперішньому, та шляхи оздоровлення хворих нинішніх церковно-православних відносин на майбутнє, залишаючи — як завжди — вияснення цікаві, хоч і трохи рішучі погляди ш. автора — на його виключний рахунок. Погоджуємося з одним: що хаотична, безпланова й поверховна була дотеперішня робота одних (дуже нечисленних) українських церк.-правосл. діячів і що повне неробство характеризувало „діяльність" інших. — **Ред.**

Здається, вже кожний з церковних діячів забирав слово в справі проголошення анатеми на д-ра Річинського, виправдався в належний спосіб і запротестував. Навіть вироблено вже меморандум, де загрожується митр. Діонізієві патріяршим судом.

Отож, можна забрати голос у цій справі і „несцецам" від церковної політики. Щоб уникнути непорозумінь, скажу, що уважаю анатему на д-ра Річинського великою помилкою Синода, а, зокрема, митр. Діонизія. Ані морально, ані практично вона нічого не дає й тому є *безпредметовою*. Навіть більше, безперечно, компромітує таку поважну установу, як Синод, який робить такі *неповажні річи*.

І якби не оцінювати діяльність Церковного Комітету чи самого д-ра Річинського, все одно лишатиметься почуття несмаку від цієї „анатеми", від цього перестарілого акту, якого доконано в XX-ому віці... Авторитет православної церкви наказу, щоб Синод найшов спосіб для перегляду своєї постанови й надалі анатеми, як певного карного середника, не хапався.

Синод, керуючи заплутаними справами православної церкви, — може робити помилки, окрім одної — помилки *смішности*, бо сміх, справді, вбиває і повагу і пошану.

Але не в обороні д-ра Річинського забираю голос. Уважаю, що з анатеми треба зробити практичні висновки на майбутнє, як треба мужньо оцінити дотеперішній перейдений шлях.

Доля хотіла, щоби більшість українського народу була православною. І це було для нього в історичній перспективі *безсумнівним* злом, бо православна церква майже нічого не дала для української нації, як такої, як це потрафила дати для інших народів католицька церква. Навіть тоді, коли українська церква була державною, то не потрафила вона викристалізувати *державну незалежність* й освятити боротьбу за неї. Яскравим прикладом цього є безоглядне вороже становище київської митрополії до державницьких змагань Богдана Хмельницького.

Можемо розуміти, чому так сталося: царгородський патріярх, невільник турецького султана — то не папа римський, могутній володар світа. Але факт лишається фактом що право-

славна церква на Україні, особливо на протязі останніх століть була тою недугою, яка ослаблювала український національний орґанізм. Несла вона завжди денаціоналізацію, свідомо виховувала темноту в народі, культивувала політичну неволю, апотеозувала продажність, некультурність і шкурництво. Тому авторитету вона не мала в українському народі, і тому її священослужителі так були народом зненавиджені.

Зрозуміла річ, що, коли завалився церковний центр у Москві, коли найвищий достойник православної церкви стався невільником у большевиків, як другий ще досі є в залежности від турків — положення цілої церкви сталося критичним і вона почала занепадати, а, може, й вимирати.

У звязку з тим, православна церква під Польщею опинилася у незвичайно трагічному стані: церква трьох міліонів віруючих — то не церква стопятидесяти міліонів. Значіння її, моральна сила, історична роля — все це є інше, як би могло бути, чи повинно бути.

В такому стані митрополит, як голова церкви, змушений був вибирати певний шлях: або, ідучи протореними стежками, спиратися на владу й в ній шукати можливостей для іствування православної церкви або змінити всі дотеперішні методи й у народі шукати зміцнення авторитету церкви, в тому народі, який традиційно був привязаний до православної віри.

Митрополія вибрала перший шлях.

А українське громадянство?

Воно приняло відразу аксіому, що православна церква повинна шукати опертя в народі, а тому, коли мова йде про український нарід, про північно-західні землі взагалі, — церква повинна бути зукраїнізована. Гасло українізації стало найпопулярнішим гаслом, особливо, коли його фанатичним проповідником став д-р Річинський.

Треба признати, що гасло українізації широко охопило було народні маси, як: *інстинктовно відчували* в ньому забезпечення свойого іствування, як пробудженої нації. В широкому українському церковному рухові виявлялася тисячелітня туга українського селянина за своєю рідною церквою, за духовним злиттям з нею в одно орґанічне національне тіло.

Втіленням цеї туги був церковний зїзд в Луцьку 5 і 6 червня 1926 року, де перший раз публично стерлися два світогляди — митрополії й українського громадянства, офіційний світогляд і народній. Ці світогляди були остільки противлежні, що зрозумілою ставала уперта боротьба поміж ними — й то на довгі роки.

Цієї істини не зрозумів новообраний Церковний Комітет на чолі з д-р Річинським. Не зрозумів він, що ентузіязм маси ще не означував її свідомість, її рішучість, її відданість українській церковній справі. Не зрозумів він, що під цей ентузіязм треба було підкладати терпеливою працею *орґанізаційний фундамент*.

Церковний Комітет про це не думав, а тому злегковажив конечність свойого залеґалізування, себто забезпечення для себе можливости орґанізаційної праці. Це був величезний блуд і він пімстився на самому д-рові Річинському, коли фактично село приняло вістку про наложення на нього анатеми досить байдуже.

Замість орґанізаційної праці, розпочалася диплъоматія. З одного боку, нехтувалося значіння урядового чинника в церковній справі, а ціла надія покладалася на добру волю митрополита, залежного від урядового чинника. З другого боку, змарновано час, ослаблено український церковний рух і навіть загублено саму засаду цього руху: гасло „українізації" змінилося на гасло „розмосковлення". Нарешті, митрополія зручною грою використала авторитет Церковного Комітету в своїй боротьбі з урядом, а потім одним ударом покінчила з самим Церковним Комітетом.

Щож? Треба часами признатися й до поразки. Церковна справа є справою, що розвяжеться в процесі довголітніх змагань. Будуть ще нераз поразки. Аби тільки вміти тягнути з них мудрі висновки, аби вміти на помилках вчитися.

Тому вважаю перший період за зреформування православної церкви в Польщі за укінчений. І *закінчився він не на нашу користь.*

Переходимо у другий період боротьби за наші релігійні права. І, передовсім, треба побумати про авторитетний провід. Д-р Річинський вже й подає форму орґанізації цього проводу („Брацтво", ч. 2); „створити церковну секцію при верховному обєднанні всіх українських політичних партій". На мою думку, проєкт д-ра Річинського є цілковито нереальний, бо, власне, політичні партії більше всього діляться у своїх поглядах на церкву. Цілком противно, треба подумати про створення *статутової аполітичної церковно-громадської установи.*

Тільки така орґанізація в стані буде переводити орґанічну працю на місцях, — церковну анархію вбирати в орґанізаційні форми, стежити за виконанням пан-отцями обіжників про наближення церкви до народу (вимова, проповідь в українській мові, зачитання апостола й евангелії по українськи то-що, впливати на українське духовенство, щоби воно припинило антиукраїнську пропаґанду, та, особливо, припинити отаманію повітових протоєреїв). Треба буде подбати, передовсім, про оздоровлення життя на низах, звернути найпильнішу увагу на зреформування церковного адміністраційного апарату (епископат, консисторії, „благочиння"), на піднесення авторитету церкви й обєднання віруючих на ґрунті ділової й життєвої праці, яка є близькою їхньому серцю.

Треба рішуче відмовитися від ефемерид — і мислити *реальними катеґоріями*, тим більше, що польський уряд, провадячи свою (відому) церковну політику, всетаки від інґеренції в церковних справах, яку нераз можемо використати і для нас, не відмовляється, в чому мали нагоду так Церковний Комітет, як і д-р Річинський нераз переконатися.

Безмірно важною є для нас церковна справа. *Зацікавлені ми глибоко в тому, щоби православна церква була близькою і авторитетною для православної частини українського народу.* Не в нашому інтересі компромітувати митрополита, або православне духовенство й заганяти їх у тісний кут маленьких людей, що стають пахолками в руках кожної сили. Доки ми є православними, обірваний, заляканий, некультурний, а то й продажний священик не репрезентує нашої чести. Противно, часами соромно буває за такого священика, як представника православної церкви.

Православну церкву треба переробити, основно зреформувати, скинути її східний, схоластичний, нежиттєвий дух. Але цим шляхом треба йти довгі роки, а, може, й десятиліття, і програму праці треба уложити на ці десятиліття.

В кожному разі, найвищий час від паперових протестів, від церковної отаманії, від передпокоїв, чи світської чи церковної влади перейти до орґанічної праці.

І в першу черґу, скликати широку церковну конференцію, але не для написання чергового меморандуму, а для обговорення цілої дотеперішньої церковної діяльности й усталення реальної програми праці на дальше. На жаль, в цьому змислі нічого не робиться. І, як раніше, так і нині — церковні наші авторитети сплять мертвим сном.

Чи не час прокинутися?

Олександер Ковалевський.

Справа відшкодувань.

Важна заява анґлійського міністра скарбу Сновдена.

Міністер скарбу в кабінеті Мекдональда Сновден, виголосив на бенкеті, який льорд майор (бурмістр) міста Льондону дав на честь його та ґубернатора анґлійського банку, цікаву промову, в якій, між іншим, просив банкирів здержатися від емісії закордонних позичок, щоби тим способом поліпшити становище векслевого курсу на користь Анґлії. Після цього Сновден виголосив таку заяву у справі репарацій та воєнних довгів між державами антанти:

„Анґлійський уряд протягом останніх десяти літ трактував дуже тяжку справу союзницьких довгів та военних відшкодувань з найбільшою щедрістю, можна сказати зі щедрістю Дон Кіхота. Я того погляду, що прийде час, коли ми не зможемо більше вести такої політики, яка вимагає від нашого народу жертви за жертвою, а до того жертв на користь народів, які краще від нас могли би поносити ці тягарі (натяк на Францію. — Ред.). Тепер ще завчасно упереджувати рішення будучої конференції. Я задовольнюся висловленням надії, що на цій конференції ця справа буде до певної міри основно полагоджена і що таким чином буде усунена перешкода до розвитку інтернаціональних фінансів та світової торговлі".

С. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ. 1

Прикре непорозуміння.

(Оповідання.)

Герой цього оповідання — вчитель Михайло Петрович Гепало. Власне не Гепало, а Гепалов. Але вже така наша українська вдача, в тому числі й автора цих рядків, що, захопившись поспіхами українізації, ладен перекручувати кожне прізвище, незалежно від того, хто є його носій — чи вчитель кубанської станиці, чи німецький представник в СРСР, чи черговий диктатор Манджурії, — так, кажу, ладен перекручувати на український лад, якщо це прізвище має в своєму корені хоч один склад, властивий українській мові. Проте не у прізвищі справа (про його мова буде в своєму місці), а в самому Михайлові Петровичеві; власне в тому ліричному настроєві нашого героя, що опанував всю його шкрабівську істоту.

Вас може здивує моя заява, що поважна сороклітня особа, бувши за радянського вчителя, осідлала верхи лозину й скаче цапом по дворищу, не помічаючи, що з неї глузують люди, так побачите: на це є досить і досить підстав.

Поперше. Михайла Петровича недавно звільнили з посади завідувача української станичної школи ч. 1., де він почував себе просто ніяково. Уявіть собі становище завідувача української школи, що не володіє українською мовою. Це однаково, ні, не однаково а гірше, ніж бути висуванцем на невідповідальній посаді в поважній радянській установі й виконувати найвідповідальніші обовязки курера. Відома річ, що в силу свого службового становища Михайлові Петровичу хоч-не-хоч іноді треба було користуватися українською мовою і це була для нього така мука, що Танталові муки в порівнянні з цим здавалися просто жартом. Михайлові Петровичу треба було десять разів заглянути до російсько-українського словника, виписати речення на папір, вивчити його й аж потім висловити в голос. До речі про словник. Ця невеличка книжечка, в саморобних палітурках, з якою ніколи не розлучався Михайло Петрович, попротирала всі численні кишені його одягу. Цього мало. До словника Михайло Петрович відчував якийсь священний жах. Ця, по суті, безпретенсіональна плохенька книжечка здавалася йому кримінальним кодексом, де кожен „абзац" правив за карний артикул. Так от і здавалося Гепалові, що заглядаючи в словник, він підшукує собі кримінальний артикул за незнання української мови.

Подруге, Михайла Петровича наставлено на завідувача нової станичної школи, де (він певен) йому не потрібні будуть ніякі українські мови.

Потрете, — а читач із власницькою вдачею ладен, я бачу, вважати це за найголовніше, — Михайло Петрович цими днями купив собі нарешті хату (давня мрія!) із сараєм, погребом, садком і іншими „удобствами", незайвими ні для кого з трудящих тим часом, поки наша республика дійде до соціялізму.

Михайло Петрович навввипередки бігає по садку, бавлячись із своєю семилітньою донькою, білявою Надею. На його вже зморшкуватому обличчі, з довгим, як у святого Миколая носом, що вийшов зпід пензля володимирівського богомаза, грає безтурботна веселість школяра, що за день має зовсім покинути набридлі книжки.

Гепало моторно крутиться між стиглими жерделями, які позгиналися під вагою червоножовтих ягід і з спритністю лошака, що застоявся протягом довгої зими, намагається втекти від прудкої Надії.

Тимчасом дід Володько, сторож школи, за недавно Михайло Петрович був за завідувача, стояв спершись на ціпок і спостерігав, як розважається на дозвіллі колишній його начальник. „Що значить не вироблений, — міркував старий, то й гасає, як опалтаний, мов йому три годи". Проте, коли до нього почав наближатися вчитель, він зробив на своєму лиці — скільки йому щастило, чемний вираз і чекав, поки колишній його начальник сам вгамується і помітить його.

Нарешті Михайло Петрович наблизився до перелазу, що ним садок відгороджувався від двору, за ним бігла, голосно заливаючись сміхом, Надя. Щоб не пійматися до рук молодої гонительки й зробити їй несподіванку, Михайло Петрович хортом махнув через перелаз і опинився по той бік ліси. Аж тут він помітив діда Володька, й обличчя його розшаріле від незвичайної біганини зачервонілося ще дужче. Проте воно не переставало сяяти все тією-ж щасливою посмішкою, ніби промовляла: „Ану, скажи, діду, чи є на світі щасливіші за мене люди".

— З новоселлячком вас! — промовив дід, піднявши над лисою головою невиразного кольору й форми картуза. А маленькі старечі очі під кудлатими бровами критично оглядали дворище.

— Воно, конешно, — ніби роздумував про себе дід, — своє кубельце... Ніхто тобі нічого і ти нікому нічого... та й за кватирю не платити. І, скажемо, фрукту, чи городину свою можна. Бджолу завести... птицю... пороса...

Сторож говорив спокійно з зупинками, погладжуючи довгу сиву бороду і ніби читав учителеві думки. Дід Володько знав ці думки. Протягом 10-літньої сукупної служби Михайло Петрович нераз розповідав їх старому.

(Продовження буде)

Міжнародні студентські зїзди.

Яке значіння має участь у них українського студентства.

(З празьких студентських кол.)

Кожного літа підчас ферій відбуваються в ріжних місцевостях Европи міжнародні студентські зїзди. Цього року маємо такі конґреси: 11-ий конґрес Міжнародньої Студентської Орґанізації (знаної загально у французькім скороченні як CIE) в Будапешті в днях 10. до 24. серпня о. р. та 8-ий зїзд Міжнародньої Студентської Помочи (з англійським скороченні знаної як ІСС) в Кремсі коло Відня між 30. липня до 6. серпня ц. р.

На порядку дня конференції в Кремсі стоять такі точки: 1) „Майбутність Европи" — головний речник знаний австр. політик прелат Зайпель. 2) „Америка й Европа в концерті народів" — проводить американець Френсіс П. Міллер. 3) „Китайська пребляма" — під проводом Чанга. Крім цього поставлено на порядок дня конференції богато точок чисто студентського характеру, як: поміч студентству з бувшої російської імперії, далі з Китаю, Болгарії, Франції, справа міжнародньої студентської санаторії та богато інших питань практичного порядку. Українська делеґація думає порушити справу положення українського народу та студентства, про що й повідомила вже екзекутиву Студ. Помочи в Женеві. Крім представників студентства з цілого світа прибудуть до Кремсу також заступники чужинної преси й політичного світа. Австрійське правительство вишле на конференцію своїх представників. Підчас конференції відбудуться прогульки по Австрії та Відні.

Зїзд CIE в Будапешті працюватиме в шістьох комісіях, а саме: в першій (т. зв. політичній), в другій (виміна публікацій, студентський фільм то-що), в третій (подорожі, міжнародня студентська леґітимація, виміна студентів, міжнародня студ. санаторія в Швайцарії та ціла низка інших підточок приблизно сто), в четвертій, економічній (студентська самопоміч, студентські доми, їдальні, боротьба з туберкульозою, позичкові каси, кооперативи і т. д.), в комісії фінансовій та в спортовій. Крім цього працюватиме комісія пропаганди, яка має перестудіювати прохання в справі приняття до Міжнародньої Студентської Конфедерації студентських централь з таких країв: Єгипту, Німеччини, Греції, Литви, Болівії і взагалі цілого бльоку південно-американських студентських центральних союзів. На будапештенський зїзд приїдуть представники студентства з усіх кінців світа.

Над конґресом приняло протекторат ціле мадярське правительство. Учасники конґресу будуть гостами у президента міністрів Бетлена, міністра закорд. справ Валька, бурмістра Будапешту та інших міністерств Мадярщини. Також дипльоматичний корпус у Будапешті запрошений на спільний обід, який дає в честь чужинних делегатів мадярський міністр закорд. справ. На відлягає сумнівові, що мадяри використають цей зїзд для своєї справи, що й засвідчують дотеперішні їх приготування до зїзду.

Крім вгорі наміченої загальної програми прийдуть у Будапешті на порядок дня такі справи: зміна статутів CIE, міжнародня спортова студентська олімпіяда 1930 р. (щодо місця олімпіяди сперечаються бельґійці з німцями), справа четвертої міжнародньої офіціяльної мови в Конфедерації, яку мають вирішити між собою славяни (як відомо, минулого року українська делеґація в Парижі не допустила до польської та московської мови, а пропонувала чеську мову, щодо якої треба буде українській делеґації вести завзятий бій*) дальше справа листопадових подій у Львові, українських високих шкіл, австрійсько-німецьке питання та богато інших.

На зїзди запрошено також Центральний Союз Українського Студентства („ЦЕСУС"). Цесус виготовив цілу низку рефератів на будапештенський зїзд, які вислано до ріжних комісій CIE, щоб їх поширити й вислати до міжнародніх студентських та національних орґанізацій. Крім цього Цесус виготовлює низку спеціяльних рефератів. На жаль, українське студентство має дуже слабу підтримку від українського громадянства. Коли студентство державних народів підтримують морально і матеріяльно їх власні правительства (напр. в Італії права рука Мусолінього Туратті є головою італ. студ. союзу, в Рад. Союзі на кожнім зїзді пролетарського студентства є представники більшовицької влади, які підтримують своє студентство й матеріяльно, король Борис в Болгарії вибраний тільки-що почесним головою болгарського студ. союзу і приобіцяв болгарським студентам всяку поміч, рівнож у Чехословаччині й Польщі правительства підтримують студентство, а Поанкаре буває майже на кожнім річнім зїзді франц. студентства), то українське студенство є здане в кожнім огляді на себе самого. І працює воно з успіхом на міжнародній арені. З славян найкраще працюють на міжнародньому форумі польські, чехословацькі та українські студенти. Український Центральний Студ. Союз — це одинока студентська централя на світі, яка чужинним студентським орґанізаціям відповідає в більшости у їх матірній мові, що тільки ще більше скріплює пропаґанду нашої справи між чужинцями. Московське студентство лишилося далеко позаду за українським студентством щодо своєї праці між чужинцями. Воно потішає себе тим, що за нього, мовляв, „работает имя Россія".

Коли німці, анґлійці й інші народи (як це можна вичитати в їх пресі) звертають найбільшу увагу на працю свого студентства між чужинцями, то тим більше треба нам, синам недержавної нації, звернути увагу на акцію нашого студентства на міжнародньому форумі. Не допустім, щоб задля відсутности українських делеґатів на цьогорічних міжнародніх зїздах потерпіла наша загальна справа (наші делеґати м. ін. думають прочитати обширніший реферат про положення українського народу на цілій етнографічній території України). Особливо наша молодь могла би причинитися до успіху української делеґації на цьогорічних міжнародніх студентських зїздах орґанізуючи для тої цілі збірки серед українського громадянства як у краю, так і на еміґрації.

Капотівський.

*) Таке становище української делеґації для нас незрозуміле. Чому це пропонувати української мови? Чому чехи висувають українську делеґацію для оборони їхнього престіжу, замісць його самому собі боронити? Чи може тому, щоби мати вільну руку боротися за мову російську?! В усякому разі аж зводити завзятий бій українцям в обороні чеської мови — в момент, коли чехи явно протеґують мову російську на українському Закарпатті, є щонайменше дивне і ніяке почування вдячности не повинно тут грати ролі: адже до більшої вдячности повинні бути зобовязані москалі, які проте відстоюють свою рідну мову. — Ред.

Обмеження морських зброєнь.

Президент Гувер про спинення будови трьох кружляків.

Недавня заява Мекдональда в англійському парляменті про спинення будови двох кружляків та торпедових човнів відразу знайшла в Америці швидкий, наперед умовлений, відгомін. Чотири години після введення в життя пакту Келльоґа президент Гувер видав заяву, в якій повідомив, що американський уряд зі свого боку також спинив будову трьох кружляків. У цій заяві між іншим читаємо:

„Я з дійсним задоволенням прочитав заяву, яку зложив у парляменті англійський премієр міністрів. Уся нація почуває себе високо вшанованою його будучою візитою. Він знайде сердечне приняття. Заява Мекдональда означує новий розділ у переговорах про розброєння. Він доказав добру волю та позитивні заміри британського уряду спиненням виконання деяких частин цьогорічної британської морської програми. Ми також бажаємо при трактуванні цієї проблеми показати нашу добру волю. Ми дали замовлення на будову трьох кружляків, яку передбачує цьогорічна програма. Одначе ми не хочемо, щоби це було зле зрозуміло, і тому ми не будемо будувати цих кружляків, аж поки не буде докладно розслідженe, який вплив ця будова може мати на остаточну умову про рівність сил, до якої ми хочемо дійти".

Знову державний секретар закордонних справ Злучених Держав Стімсон заявив, що промова Мекдональда в англійському парляменті про обмеження морських зброєнь є „величезним кроком наперед на шляху порозуміння в цій справі між Америкою та Англією". Далі він заявив, що прінціп рівности морських сил, який установлено між обома країнами щодо лінійних кораблів у 1921 році, має тепер бути поширений на всі воєнні кораблі.

ІВАН КРИПЯКЕВИЧ. 3)

На зборівськім побоєвищі.

(Докінчення.)

IV.

Ранком 16. серпня битва на іншім місці. Польське військо не виходило вже зі свойого табору; в руках поляків була також переправа через Стрипу і туди король мав получення з залогою у Зборові. Козацькі сили окружили тепер поляків з усіх сторін тісним перстенем і готовилися добувати польські позиції. Перший наступ вийшов із полудневого заходу. Провід обняв тут брацлавський полковник Данило Нечай, при ньому був миргородський полковник Матвій Гладкий. Козацька піхота ударила рівночасно десь від Війтівщини на переправу і від Підвалля на місто. Переправи не удалося добути, бо з табору на Шанцях поляки зробили вилазку і відперли козаків. В бою лягло пару сот козаків і дещо татар.

Краще пішло під містом. Тут козаки пішли на південно-західний вал, де була міська брама і церква Рождества. Підвезено сюди артилерію, козаки висипали шанці й із пушок ударили на частоколи. Опісля піхота кинулася до наступу. В першій хвилі польські драґони при допомозі міщан відперли атаку. Але козаки пішли наново „на осліп дерлися на вали і паркани", як описував це польський старшина. Тоді до помочи козакам стали зборівські міщани, показували дорогу, де є плиткі фоси і невисокі вали — і так козаки добули Зборів. Полковник Гладкий на чолі вдерся між міські частоколи.

Маючи Зборів в руках, козаки приступили до головного завдання — добувати королівський табор. Для цієї цілі використано наперед один важний пункт у Зборові — церкву Різдва чи може її високу дзвіницю. Це було місце найбільше висунене проти польського табору на Шанцях, козаки примістили тут свою артилерію і почали острілювати королівське військо. „Неприятель з тої церкви дуже тяжко наш обоз нагрівав", писав польський старшина.

Рівночасно почався наступ на обоз по другім боці Стрипи. Козацьке військо й артилерія надійшли від Пустоголов і під заслоною куклинецьких садів підсунулися під Шанці. „Між садами ховалися і наших дуже з пушок псовали", оповідає очевидець-поляк. Потім козацька піхота пішла до наступу на польські вали почали „добиратися до окопів", „по десператськи штурмували". В тім місці польський окоп не був докінчений, і козаки мало не вдерлися до табору. Але король сам особисто зорганізував оборону — їздив по таборі закликаючи, щоби всі йшли на вали — і так відперто козацький наступ. В цій стрічі „козаків лягло не мало".

Козаки булиб певно ще більшими силами ударили на поляків, але нараз почалися переговори. Король бачив, що положення є безвиглядне, і ще вночі вислав послів до гетьмана і до хана про перемиря. Богдан Хмельницький не мав охоти миритися, але хан — правдоподібно перекуплений поляками — заявив, що не буде вести боротьби з королем; гетьман рад не рад мусів розпочати переговори, що закінчилися славним зборівським миром.

З тої частини битви — з облоги Зборова і королівського табору — полишилося слідів не богато. Церква Рождества, що відіграла таку історичну ролю в сих боях, тепер не існує: розібрано її десь з початком XIX в. і продано до сусіднього села Цецева і там вона згоріла підчас останньої війни. Чи залишилася де її фотографія? Церковний ґрунт також не остав при парохії: один з попередніх парохів продав його польському ксьондзові... При облозі Зборова і наступі на переправу упало богато козаків — польський опис битви каже, що кілька сот, — повинна би бути їх могила десь у цій стороні, між Підваллям і Війтівщиною. Також на Куклинцях повинні бути могили козаків, що добували польського табору і чули ми, що на подвірю одного господаря (недалеко гостинця) відкрито могилку — це правдоподібно козацькі кістки...

—

Як з цього перегляду видно, Зборів і його околиці мають богато слідів славної битви 1649 р. — тріюмфу козацької шаблі — поразки польського війська. Один з польських старшин Войтіх Мясковський вже по скінчених боях писав: „Цей день, поки Польща буде, залишиться памятний упадком і різнею братії нашої, котрих трупи покрили на милю великі зборівські поля. Тепер деяких збираємо і хоронимо, а інших, що не можемо пізнати, — кілька могил насипаних залишаємо"... Поляки зазначили памятниками свої могили, — українські могилки остали безіменні, хіба пізніше яка добра душа поставила хрест на них, як сей російський старшина 1849 року...

Тепер вже зборівське громадянство розуміє значіння історичної традиції, є вже в Зборові філія Товариства охорони могил, є інші культурні установи — маємо надію, що памятки нашої великої минувшини будуть відшукані і забезпечені. Також українські мандрівники і туристи повинні звернути на Зборів пильнішу увагу, — це історичне місто заслугує, щоби його ближче пізнати.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„ЗЕМЛЯЧКА“.

Ходить наш паломник по чужому місті, чує довкола себе якусь мову, але де йому зрозуміти її. Пів року тому знав, що поїде сюди, але стара наша прикмета — лінивство не давала йому змоги заглянути до самоучка, щоби хоч трохи розбити темряву невісти, щоб хоч кількадесять слів навчитись.

Ходжу і я по Венеції і знаю тільки: „джелятті“, „преґо“ і „уна ліра чінкванте“. Як радо розвязав би я свій язик і розстелив барвистий килим висловів перед одною чи другою дочкою Венеції, що світять очима як розмріяні вовчиці, що припікають поглядом побожну душу паломника аж бідна шкарчить мов сало на скороводі. Але щож! З тими трьома словами не далеко заїду в любовній розмові, бо хоч би й сказав: „Преґо джелятті“ (прошу мороженого), то ще голова з цього вийти авантура, бо подумає, що я взяв її за послужницю у каварні. А вже „уна ліра чінкванте“ (ліра пятьдесять) до нічого не годиться і я навіть не признаюся, що знаю таке слово.

Але доля буває часом ласкава навіть і для галичанина. Не все йому несе вітер окупації, кримінали чи раду амбасадорів.

Стою я з одною паломничкою (вище 40 літ!) біля крамниці з цяцьками і балакаю про страшні ціни, що видніють на експонатах. Нараз вихиляється зі склепу русява головка і...

— Ви русскіє? — питає.

Не маю спеціяльного замилування до москалів, але признаюся, що ніколи ще ця мова не врадувала мене так, як власне тепер.

— Ні, ми українці! — відповідаю.

— Всьо такі землякі — всміхається „венеціянка“. — Я тоже українка.

— Якаж ви українка, коли говорите по московськи?!

— Но-о-о! Нечево, што ґаварю... Ведь я з Харкова, значітса українка. Хочете што небудь покупать? *Заходьте, я вам дешево продам* — докінчує по українськи.

Ні моя товаришка, ні я не мали охоти купувати, але коли так гарно просять — зайшли.

А наша „землячка“ і говорить про все і не забуває про торг.

— Ви пісатель? Я тоже художніца. Картіни пішу. Зайдіте, пажалуста, каґда небудь, пасмотріте... Єто стоіт 75 лір, но для вас будет 40. Ви здесь не долго?... Еті харошії — 85 лір... Очень рада, што віжу сваїх землякоф.. Для вас толька 55.

І так далі і так далі.

По годині вийшли ми зі склепу, обладовані пацьорками, брошками та кульчиками. І не счулися, як купили це все, не знать нащо і для кого. Правда, дістали це все по зниженій ціні, звичайно: земляки від „землячки“, але всетаки лишили десять грошей.

Але не жакували ні я, ні моя товаришка. Чиж не варт бодай 10 лірів година розмови в славянській мові?! Чиж не варт других 10 лірів те, що я малощо не закохався у венеціянці з Харкова?!

Подорожні до Італії, паломники, прочани чи вакаційники! Памятайте, що в Венеції біля св. Марка є склеп з кораликами, в якому ви можете розпитати про погоду, розклад їзди, про ціни готелів і харчів. А хоч і купите там щонебудь — воно вам виплатиться. А навіть як і залюбитесь у ясноокій дочці півночі, вона вас швидко зведе з облаків на землю... цінами венецьких виробів.

Венеція, 26. липня 1929.

Галактіон Чіпка.

Розстріл 16 білогвардейських старшин.

Трибунал ДПУ в Хабаровську засудив на смерть 16 білогвардейських старшин, які на чолі узброєних ватаг, у червні та липні через китайську границю напали на територію Радянського Союзу і попали в полон. Ті ватаги були узброєні за допомогою китайської влади і мали своїм завданням зірвати в Амурській области мости та арсенали. Засуд виконано.

Землетрус у Японії й Еквадорі.

Осередок землетрусу, який відчули в Токіо та Йокогамі, а який викликав переполох серед населення, був 30 миль на півд. схід від Токіо. Кажуть, що це найсильніший землетрус від 1923 р. Залізнича комунікація в околицях Токіо та Йокогами була перервана.

Наслідком землетрусу в Еквадорі згинуло 40 людей. Місто Нюрґо знищене.

Акти Чеховичевої справи в сойм. канцелярії.

Секретаріят найвищого суду приготовляє акти справи бувш. міністра Чеховича, щоби переслати їх соймовій канцелярії. Формально передадуть ці акти після повороту президента найвищого суду Супінського, після 15. серпня.

—o—

Мін. Квятковський не хоче бути директором Ґаріманівської спілки.

Мін. промислу та торговлі Квятковський у листі до редакції катовицької „Польонії“ закидає їй, що після повороту з відпустки довідався, що згаданий часопис поширив вістку, нібито мін. Квятковський буде директором електр. Ґаріманівської спілки, яка евентуально має повстати в Польщі на основі уряд. концесії, і то при місячній платні 5.000 долярів. Такий спосіб політичної боротьби непристойний і нечесний. Квятковський ніколи на становищі міністра не переговорював і не думає переговорювати, а кожного, що прийшов би до нього з таким предложенням, викинув би за двері. Культу для особистого зиску та добробуту Кв. не має, а згадану платню вважає навіть у найбільшому підприємстві при польських відносинах моральною крадіжю та розбишацтвом.

—o—

Репараційна конференція в Газі.

Репараційна конференція зачнеться найправдоподібніше 10. серпня в Газі. Делеґації деяких держав замовили вже кімнати в готелях. Справа з льокалем досить трудна. Досі невідомо, де конференція буде радити. В Палаті Мира радить тепер Міжнародній Трибунал Справедливости.

—o—

Перед ліквідацією більш.-китайського конфлікту.

Райтерове бюро повідомляє з Нанкіну, що китайський уряд постановив полагодити мирно конфлікт із СРСР. Колиб уряд СРСР не признав домагань нанкінського уряду, Китай віддасть справу Лізі Націй. Китайський уряд приготовляє в тій справі письмо до секретаріяту Ліґи Націй. Утворено провізоричну невтральну полосу між Китаєм і СРСР, широку на 30 км.

—o—

Бріян творить кабінет.

Бріян приняв Еріота. Еріо сказав, що міг би приняти лише становище міністра без теки, бо має дуже багато заняття як мер Ліону. Опісля переговорював Бріян із Барту, Люшером і Шероном. Суспільні радикали відмовилися співпрацювати в будучому кабінеті. Потім був Бріян в Елізейській палаті. Як вийшов із Ке д'Орзей, сказав, що прикро йому, що натрапив на трудноші при поширенні кабінету та сподіється, що всетаки вдасться йому поширити кабінет. Більшість кабінету — сказав Б. — буде складатися з дотеперішніх членів.

—o—

Дальше переслідування комуністів у Франції.

У Парижі відбуваються дальші ревізії серед комуністичних орґанізацій. Цими днями переведено ревізію в одному робітничому банкові, який мав стояти під впливами комуністів. Французька поліція заявляє, що найшла докази, що московський уряд підтримує грішми комуністичну партію у Франції. На основі книг банку установлено, кому виплачувано одержані з Москви гроші. Проти послів Веян-Кутюріє та ґенерального секретаря комуністичної партії, Семара видано накази арештування. Одначе вони не находяться уже у Франції.

Перед 1. серпня у Відні.

Віденські комуністи хочуть уладити демонстрацію з походом на Рінґштрасе. Поліція заборонила похід. Комуністична партія внесла протест проти заборони. У Відні арештували чеського комуністичного посла Мерду, який на зборах сказав, що робітники уладять демонстрацію 1. серпня, хоч її заборонено.

—o—

Грім вдарив у нафтові шиби.

Підчас бурі в надвірнянськім повіті грім ударив у два нафтові шиби фірми „Стандард Нобель“ у Биткові. Один шиб згорів зовсім, другий врятували. Оба шиби були експльоатовані. Шкоди покищо не обрахували.

—o—

Перша розмова Гендерсона з Довгалевським.

Більшовицький амбасадор у Парижі Довгалевський конферував пів години у Льондоні з англійським міністром закордонних справ Гендерсоном. Офіц. комунікат каже про цю стрічу: Предметом приязної розмови була справа взаємин обох країн. Гендерсон і Довгалевський виясували точки погляду своїх урядів. Більшовицький амбасадор сказав мін. Гендерсонові, що вислає свому урядові перебіг розмови та зазначив, що сподіється, що наради могтиме зачати у вівторок або середу.

—o—

Кн. Монако грозить детронізація.

У Монако прийшло до конфлікту між князем і радою, як одиноким представництвом монакійських горожан. На весну князь зголосився був надати конституцію. Дня 28. липня рада ухвалила заяву недовіря для князя зате, що не додержав обітниці. Рівночасно ухвалили резолюцію, що коли князь до двох тижнів не сповнить бажань горожан, рада оголосить його детронізацію та проголосить республику. Князь є тепер у Парижі.

—o—

Арештування у бобрецькім і львівськім повіті.

До вязниці львівського суду привезла поліція давцятькільких арештованих, яким закидають аґітацію за рільним страйком у Бобреччині та Львівщині.

—o—

На орґанізаційному фронті.

СТАРОСАМБІРЩИНА.

Дня 21-го липня відбулося у Мшанці велике віче під голим небом, устроєне Повіт. Нар. Орґанізацією УНДО. Про політичну працю нашої Парляментарної Репрезентації і про господарське положення Польщі, а в звязку з тим і нашого народу під Польщею, реферував о. сен. Татомир. Про справи освітні і про сокільську орґанізацію реферував студ. Осип Турянський, а про значіння нашої кооперації реферував повіт. люстратор кооператив п. Захарченко. Віче закінчив високопатріотичною промовою місцевий парох о. Мриглод. Потім увесь нарід відспівав національний гимн. Мшанець — це одно зі свідоміших сіл Старосамбірщини, де завдяки невтомній праці ревнійного о. Зубрицького основано першу читальню в тутешньому повіті. Досьогодні мшанчани тішаться славою в сусідніх селах як свідомі українці. Місцева читальня має гарну бібліотеку, свій власний дім, кооперативу і „Луг“.

Дня 21. липня відбулося рівнож велике кооперативне свято в Глинськім. Численно зібраний нарід вислухав церковної церемонії, яку довершив о. Мриглод з Мшанця коло нововибудованого кооперативн. дому. Після того говорив про господарську ситуацію о. сен. Татомир, про справу сільсько-господарської орґанізації студ. Осип Турянський, а про кооперацію п. Захарченко.

Дня 23-го липня відбулася в Старім Самборі велика господарська нарада, присвячена головно орґанізації і піднесенню раціональної господарки серед нашого селянства. Про фахову структуру господарки говорив голова філії „Сільський Господар“ о. сен. Татомир. Про конечність професійної селянської орґанізації говорив управитель „Сільського Господаря“ студ. Турянський Осип. В дискусії забирали голос: о. Калинич з Головецька-Бабиич, о. декан Венгрин зі Старого Самбора, гром. Пукач Іван зі Стрільбич і інші. Дискусія мала дуже діловий характер і показала, як дозріває думка нашого селянина і який погляд має він на теперішні відносини. На нараду прибуло около 60 селян з ріжних сторін повіту. Нарада скінчилася зазивом о. сен. Татомира до присутніх взятися до негайної орґанізаційної праці серед нашого селянства.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·00—8·87·50, канадійський долар 8·79·00—8·79·50, чеська корона 0·26·31—0·26·[illegible], австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·[illegible]—0·05·25, французький франк 0·34·50—0·34·80, швайцарський франк 1·71·50—1·72·80, фунт штерлінгів 43·20·00—43·50·00, радянський червінець 17·50—18·00.

Золото: 20 корон 36·30·00—36·50·00, 20 франків 41·25·00—41·[illegible], 20 німецьких марок 34·20·00—34·50·00, 10 російських рублів 46·00·00—46·00·00.

Срібло: Австрійська корона 0·68·00—0·69·[illegible], австрійський фльорен 1·65·00—1·67·00, 5 австрійських корон 3·25·00—3·36·00, російський рубель [illegible]—2·70·00, копійки за рубель 1·30·00—1·35·00.

НОВИНКИ

— **Труси в Калущині. Пишуть нам:** У звязку з поданою в „Ділі" вісткою про трус у о. Чорнеги в Студінці дня 17. ц. м., подаю, що рівночасно переведено ще два труси; один у п-і Чорпітової, уряднички магістрату, який тревав від 7. год. рано до 11. год. передпол. і другий у п. Мопуля Володимира, студ., у якого трусили аж 6 годин. У того останнього шукали за протидержавними письмами у всяких можливих місцях, не виключаючи й горшків. Нічого не знайшли, окрім старого, заржавілого револьвера, який забрали.

— **Козаки в Перу.** Під цим заголовком помістили ми були в ч. 164 „Діла" новинку про прибуття кубанських козаків до Перу. В цій справі подає нам один з наших читачів інформації, які йому вдалося одержати приватно від осіб зовсім докладно поінформованих про тамошні відносини. Містимо ці інформації з горожанського обовязку — для остороги тих, хто туди вибирається. В перуанських часописах „El Comercio" (ч. 3), „La Cronica" ч. 4 з 28. червня 1929 р. і „El Trempo" ч. 5. з 28. червня 1929 р. поміщено знимки тих кубанських козаків і їх родин, які вже прибули до Перу. На одній з цих світлин витає козаків якийсь польський князь Ґейштор, який, кажуть, є в звязи з компанією „Міллер, Буяльскі й ін.". Про цю саме компанію пишеться в часописі „Прецоза" (з 26. червня 1929), що виходить у Ліма (Перу), як про спілку, якої завданням є достарчувати робітників до будови доріг у зовсім недоступних околицях Перу. Це достарчування робітників полягає на тім, що або витягається з вязниць розбишаків, або просто ловиться майже на лассо місцевих індіян, як „волоцюгів", лишених всякої правної охорони, або вкінці звільнених рекрутів і всіх їх змушується в найстрашніших обставинах і ще страшнішим биттям до роботи. В двох роках істнування цеї компанії згинуло з цього катування 30 таких робітників. На їх місце ловиться чи стягається підступом інших. Стаття, про яку бесіда, це лист одної дуже поважаної добродійки (яка вернула з оглядин такої роботи) до національного комітету жінок, переказаний відтак отверто на адресу архиепископа Еміліо Ліссон у Ліма, як президента комітету опіки над індіянами. В звязку з тою компанією має бути якийсь пан Шишло, який, як представник Польщі (?) стягає туди емігрантів з Польщі, за якими, кажуть, вже там на місці ніхто не обстане, ніхто й не запитає, чи вони ще живі, чи просто — пропали. Отже кого це цікавить, нехай довідається, в чиї руки впадають мабуть і наші кубанські козаки-емігранти.

— **Хочуть доробитися на українських емігрантах.** „Роботнічи Пшегльонд Господарчи" повідомляє: „В звязи з чутками, начеб Польща задумувала кольонізувати Перу, залила східні окраїни филя агентів, наганячів і ріжних підозрілих людців. Вони їздять по селах і записують людей на „лісту першенства" при еміґрації до Перу, за що кажуть собі платити від 3—10 зол., а ріжні нелегальні бюра т. зв. просьб і подань по містечках під боком старостів і командантів поліції дають інформації та беруть завдатки на „землю" в Перу по 10 долярів і більше. Ця пошесть навістила цілі повіти волинського воєвідства. Влада, покликана на основі еміґраційного закону поборювати нелегальну еміґрацію, поводиться в цій справі зовсім пасивно. Мовчить і Еміґраційний Уряд".

— **Нові ціни муки та хліба.** Тимчасова управа м. Львова устійнила нові ціни муки та печива, обовязуючі від вівтірка 30. липня. І так: 1 кг. пшеничної 65 проц. муки коштуватиме в млині 74 сот., у гуртівника 75 сот., в детайльній продажі 80 сот.; 1 кг. житньої 70 проц. муки в млині або в гуртівника 40 сот.; 1 кг. хліба з житньої темної муки в пекарні 32 сот., в крамниці або на страгані 34 сот.; 1 кг. хліба з житньої 70 проц. муки в пекарні 43 сот., в крамниці або на страгані 45 сот. Ціна булок незмінена.

— **Ще одна жертва вуличного „ювілера".** Микола Ковак із Підгорець (пов. Золочів) купив на вулиці Львова від вуличного обманця дві металеві обручки, бо повірив, що вони золоті й дав за них 45 зол.

— **Градова буря в Самбірщині.** Дня 25. липня в 18-ій годині перейшла над самбірським повітом градова буря. Град у грудках, що важили по 10 гр., знищив засіви в таких громадах: Наддністри, Угерці та Чуква, разом більше ніж три тисячі моргів. Втрати великі, богато селян осталось зовсім без хліба. Львівський воєвода віднісся до уряду по поміч для навіщеного градовою бурею населення.

— **На очах батька залізниця переїхала сина.** Між Ваневичами і Старим Самбором на приватному побічному залізничому шляху фірми Марс. Ернст згинув підчас пересування вагонів 8-літній Дмитро Упирак із Торчинова (пов. Самбір). Хлопець найшовся припадково на шляху і не чув наїзджаючого вагону. Згинув на місці. Батько хлопця, що працював при пересуванні вагонів, забрав трупа додому.

— **Наступ щурів на робітника.** Варшавський магістрат зарядив інспекцію каналів, ушкоджених недавніми зливами. Для тієї мети виделегували спец. робітничий відділ. На робітника Рашевського, який оглядав відтинок каналів в околиці міровських галь, напало величезне стадо щурів, заманене електричною ліхтаркою. Щурі зовсім не боялися ударів деревяної міри, яку Рашевський мав при собі, але чимраз завзятіше й численніше наступали на нього. Вони обсіли з усіх сторін робітника й кусали його. На крики Рашевського збіглися робітники та врятували його. Щурі погризли на Рашевськім одяг зовсім, а ґумові високі чоботи подіравлені були гострими зубами щурів, наче сито. З лиця, рук і майже з цілого тіла стікала йому кров. Лікар заосмотрив Рашевського і його перевезли горячкуючого додому. Мусітиме лічитися кілька тижнів. На місце випадку спровадили кічню фокстерієрів, які за кілька годин усмертили около тисячу щурів. Магістрат призадумується тепер над способами боротьби проти щурів.

— **Злочинність у Польщі в 1928-ому році.** Зі звіту мін-ства внутрішніх справ за мин. рік виходить, що того року нарушення публичного спокою, пянства й ушкодження тіла було загалом 244.817 випадків, проступків проти майна, як пачкарства, фальшівництва грошей, підпалів, ріжних крадежей було 305.849, бандитизму та злочинів проти життя, грабіжей, убивств було 2.703, а санітарно-адміністраційних проступків було 421.864. У 1928 р. вбито 22 поліцаїв. Найбільший зріст у порівнанні з 1927 роком виказує пянство (98.872 випадків супроти 96.258 у 1927 році). Загалом поліція вжила в звітовім році зброї в 915 випадках.

— **Самогубство польського журналіста з нужди.** В Ню Йорку відібрав собі життя бувш. редактор органу Зедночен-я Польск-о Народов-ого „Час" у Бруклині та „Телеграм-у Цодзенн-ого", автор книжки „Життя поляків у Злуч. Державах", Чеслав Козловський. Козловський був від року без праці і жив у нужді.

— **Після евхаристичної процесії.** На велику евхаристичну процесію, яка відбулася в Римі 26. липня при участи папи, влада дала військо й жандармерію для вдержування порядку на площі. Процесія тревала від 18-ої до 20.30 год. Папа окружав площу около пів години. Його несли на спец. клячнику; зодягнений був папа в широкий біло-золотий плащ, що цілком закривав клячник, а в руках держав монстранцію. Під кінець процесії, в сумерку, заясніли світла ілюмінації та тисячі свічок, які несли богослови. Одушевленню не було границь, коли вже Найсв. Тайни сховано і папа вертав у Базиліку. Людей на площі було около сто тисяч. Над містом Ватиканом літали літаки, щоб не допустити евент. чужих літаків. Увесь час процесії дзвонили дзвони всіх римських церков.

— **Вибух корабельного стрільна.** У Мальті на чердаку англійського военного корабля „Девоншір", що входить у склад англійської середземноморської фльоти, вибухнула нова 6-цалева гармата. Згинуло 6 моряків, 8 було тяжко й 11 легко ранених.

— **Бунт на кораблі.** На данськім кораблі „Рісков", який причалив до Ленінграду, вибухнув бунт моряків. Причиною бунту є те, що моряки діставали хліб із згнилої муки, яку доставляв більшовицький харчовий виділ ленінградської пристані.

— **Афера в прокуратурі СРСР.** Риські часописи повідомляють, що найбільшою сензацією Москви є тепер викриття в прокуратурі найвищого суду СРСР дефравдації та систематичного хабарництва. Головним справником в тій афері був комуніст Ґрішин, секретар найв. суду й особистий приятель ком. Луначарського. Ґрішин мав цілий штаб помічників, які брали хабарі від клієнтів суду. Щоб забезпечити собі безкарність, Ґрішин зорганізував „централю достави жінок" на забави, уладжувані більшовицькими комісарами й достойниками. Слідство виявило, що постійними клієнтами „централі" були Луначарський та Риков. Ґрішин, як довідався, що почалося слідство, відібрав собі життя. Слідство з огляду на держ. тайни веде голова ДПУ Ягода.

— **Голодівка французьких комуністів.** У Парижі перевели ревізію в тайній комуністичній друкарні. Управителя друкарні арештували. 109 арештованих комуністів, обвинувачених у приготуванні комуністичної змови, почали 28. липня голодівку. Також у Марсилії арештували комуністів і сконфіскували відозви в справі маніфестацій у дні 1. серпня.

— **Після 33 годин привернений до життя.** Зі Бруклині (в Америці) затроївся світляним газом мешканець того міста Павло Бренеті. До його кімнати добулися щойно в кілька годин після випадку. Лікар ствердив смерть Бренетія. Всеж таки самовбийника привезли до шпиталю і примінили штучне віддихання при помочі т. зв. пулмотора, який впроваджує до легенів чистий кисень. Щойно після 38 годин безупинної діяльности помпи самовбийник став віддихати. Він уже врятований.

— **Мусоліні літає.** Мусоліні відбув інспекційну подорож на літаку кермованім державним підсекретарем для справ летунства Талько та летуном Мадалена. Перелетіли 2.000 км.

— **Підчас лету прибрали на вазі.** Летуни Джексон і О'Бріен, які й далі вдержуються в повітрі, почуваються зовсім добре, здоровля їм дописує та, як кажуть, підчас лету прибрали на вазі.

— **Можна передбачувати погоду на сім літ.** Губерт Уілкінс, славний мандрівник і підбігуновий дослідник, який тепер є в Ню Йорку, сказав, що до десять літ скінчиться непевність щодо вислідів засівання поля на всьому світі. За той час буде вже можна передбачувати погоду на сім літ наперед. Кожна країна на північній півкулі мусітиме покликати спеціяльну наукову організацію, яка буде займатися опрацьовуванням атмосферичних передбачувань, основаних на досліджуванні повітряних струй і інших умовин на обох бігунах, які даватимуть нагоду відповідно повчити хліборобів цілого світа, що й коли мають сіяти. Вістка ця, подана Райтеровим бюром, заповідалаб справді переворот у важній для людства справі.

Дописи.

РАВЩИНА. *(Просвітньо-економічна нарада. — Віча посла Кохана).* Заходами всіх українських установ у Раві Руській устроєно в дні 21-го червня ц. р. просвітно-економічну нараду, в котрій взяли участь представники просвітно-економічних установ цілого повіту. Заступлених було понад 30 громад свідомим селянством та інтелігенцією. Реферували посол Луцький Остап, п. Таранько від Матірнього Т-ва „Просвіта" і посол Кохан. Нарада, яка тревала повних 5 годин, намітила шляхи праці на згаданих вгорі ділянках на найближчу будуччину. Того самого дня в год. 8-ій вечером заїхав посол Кохан до громади Синьковичі, котра потерпіла з приводу градобиття. Подавши пошкодованим раду, як треба старатися про запомогу, устроїв посол Кохан віче, к тре затягнулося до год. 11.30 вночі. Віче бував розбивати славний в тій околиці „кандидат" 20-ки Іванусь, але йому це зовсім не вдалося. — Дня 30-го червня ц. р. відбув посол Кохан віче в Корнях. Як усюди, так і в тій громаді успіх віча був великий. На обох вічах висказано довіря Українській Парляментарній Репрезентації та вповні одобрено її тактику.

Українські паломники в Римі.

Промова св. Отця.

Рим, 28 липня 1929.

Під проводом о. ректора Бучка приїхало до Риму 110 наших паломників і після відвідання визначніших церков і памятників були дня 15. ц. м. в год. $7^{1}/_{2}$ вечером приняті на авдієнції у св. Отця. Про авдієнцію у Папи подає „Corriere d' Italia" з дня 24:

„Св. Отець приняв паломництво українців зі Схід. Галичини під проводом Преосв. Шептицького, українського митрополита зі Львова й о. ректора Бучка. Паломники були уставлені рядом у „Sala Clementina", де св. Отець обійшов усіх, подаючи кожному руку до поцілування. Поздоровляючи митрополита, дякував йому за послання, заслане наперед св. Отцю, що попереджало паломництво. В тім посланні висловлено найщиріші бажання Його Святости з нагоди Його священичого ювилею, як також з нагоди заключення Лятеранського договору; а закінчено побажанням, щоби всі заблукані повернули в лоно одного пастиря: св. Петра.

Св. Отець проголосив опісля батьківську промову, висловлюючи своє особливше задоволення, що може приняти у себе таке визначне паломництво, в якім заступлені всі кляси й верстви суспільности і ведене так щирим пастирем. Він знає дуже добре їх відданість і пожертвування, гідні у всім історії їх славного народу, так привязаного до римської церкви.

Св. Отець хоче уділити благословенства зі щирого серця всім святим замислам, всім дорогим паломникам, їхнім пастирям і священикам, всьому тому, що вони мають на серці і на думці. Але наперед хоче їм дати памятку про паломництво, бажаючи, щоби це кожний присутній уважав як дарунок з його власної руки, саме медалик св. Тереси. Перед уділенням благословенства митрополит Шептицький переложив промову св. Отця на мову українську, після чого св. Отець кинув салю, витаний поважною маніфестацією синівської любови".

Рівнож „Osservatore Romano" з дня 22. приносить довшу статтю про авдієнцію у св. Отця.

Вечером після авдієнції митр. Шептицький

приняв усіх паломників у „Casina Valladier“, положенім на Пінчіо, угощуючи їх мороженим і вином і при цій нагоді всі присутні уладили велику маніфестацію нашому заслуженому князеві церкви, дякуючи йому за його труд. При співі вечер протягнувся поза північ.

На другий день українські паломники зложили прегарний вінець на могилі Незнаного Жовніра, положеній при памятнику короля Віктора Емануїла. Про зложення вінка на могилі Незнаного Жовніра видала офіціяльна аґенція Стефані комунікат, який був поміщений у всіх італійських щоденниках разом з фотографіями.

Вечером виїхали паломники на короткий побут до Неаполю.

Зі спортового життя.

Україна — Погонь 6:2 (2:0)

Вже від ряду літ розгривала одинацятка України змагання в копаному мячі зі всіми дружинами в краю і у Львові, однак ніколи якось не вдалося склеїти змагань з львівською Погонею, яка осяяна німбом чотирократного мистця Польщі, була в очах наших спортовців якимсь недосягненим ідеалом, про побіду над яким наша молода дружина України покищо не могла навіть мріяти. Тому не дивниця, що повищі змагання викликали серед широких кругів нашого громадянства велике заінтересовання не тільки у Львові, але навіть на провінції, доказом чого є це, що богато симпатиків спорту приїхало з далеких закутин краю, щоби бути свідком цих перших в історії нашого спорту змагань України з ліговою Погонею. І, здається, що українська публика, яка мимо вакаційної пори зявилася на ці змагання в кількости біля півтора тисячки, не пожаліла цього, бо відійшла домів пяна побідою, яку віднесла симпатична одинацятка України над своїм ліговим суперником.

Щодо самого ходу гри, то в перших початках слідна була по грачах України трема, яка не оминула навіть завсіди зрівноваженого Петрова, який стріляє „карного“ воротареві в руки. З часом гра починає вирівнюватися, грізний і скорий напад України витворює щораз небезпечніші ситуації перед воротами Погоні, однак знаменитий воротар Альбанський боронить сильні стріли з прецизією рутинованого грача. Взаїмні атаки переносять скоро мяч зпід одних воріт до других. Петрів, знаменитий технік, стягає до себе кількох грачів Погоні, випускає мяч необставленому Кобзяреві, цей вихром стартує, минає оборону і в 12 мінуті стріляє певно в ріг. Рясні оплески, а за 10 мінут історія повторюється. Всі контратаки Погоні ліквідує знаменита оборона України і певний Новицький.

В другій половині скріпила Погонь свій склад старим „інтернаціоналом“ Бачом, її атаки стають щораз грізніші а Цімер стріляє в 3 мінуті голя, якого заслонений воротар не може боронити.

Однак за кілька мінут Лисик „випускає“ Сичові на крило, цей минає оборону, Альбанський вибігає, Сич притомно стріляє в ріг, — 3:1.

Здепримована Погонь старається за всяку ціну вирівняти, облягає ворота України, а тимчасом Петрів, Кобзяр і „новик“ Маґоцький підносять стан до „пів тузіна“, 6:1.

Вкінці лівий крайник Погоні Шабакевич сольовим пробоєм здобуває другого голя для своїх барв і при стані 6:2 судя кінчить змагання.

Загально ціла одинацятка України без виріжнення грала дуже амбітно і доцільно і віднесла заслужену побіду над „перестарілим“ противником, а всі голі були просто „майстерштиками“.

Судьовав дуже добре пор. Усаж. Публики біля 2.000.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Теодора з Конопків Комаринська, вдова по бл. п. о. Стефані Комаринськім Станиславськім декані і пароховi міста Лисця, упокоїлася в домі свойого сина о. Василя, пароха в Городенці, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, по довгій а тяжкій недузі — дня 26. липня 1929, у 67. році трудящого життя.

Покійна, що визначалася незвичайним характером — була взірцем чеснот, полишила 4-х синів б. старшин У. Г. А., відомих зі своєї діяльности а то Д-рів Романа, Юліяна, Теодозія і пароха Городенки о. Василя, та вдівця о. пароха Гриновець, Зенона Кисілевського.

Воєнне лихоліття не щадило Покійної пестів, які переживала Вона з геройством з гідністю правдивої української матері громадянки.

В роках 1918—1921 тратить передчасно Мужа, Доньку бл. п. Стефанію зам. Кисілевську і Синову бл. п. Марію з Матейків, які в молодім віці передчасно сходять з цього світа, уступаючи шаліючій в тих роках недузі — іспанці і тифу.

Визвольна війна та Голгофта У. Г. А. на Україні забирає і наймолодшого її Сина 20-літнього хорунжого бл. Володимира, який гине геройською смертю розстріляний большевиками під Козятином.

Всі ці переживання підорвали її сили та мимо великого гарту духа причинилися в головній мірі до її смерти. Похорони відбулися в Городенці в неділю, дня 28. липня ц. р. та були при дуже численній участи всіх верств громадянства доказом великої пошани та зашеного широго жалю для Тіней тихої та трудящої матері громадянки.

Українська Земля, яку Покійна так дуже полюбила — нехай буде її пером. 178

ОГОЛОШЕННЯ

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Кооператива „Український Нар. Театр“ ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Дора:

31/VII. „Ревія“.

1/VIII. „Миш церковна“.

Відтак задержиться театр в Яремчі в днях 2/VIII, 3 VIII. і 4/VIII. 137 8—9

„Вертеп Наших Днів“ Галактіона Чіпки і Ле-ле. 115 7—?

Долина, середа, дня 31. VII. 1929.

Болехів, четвер, дня 1. VIII. 1929.

Калуш, пятниця, дня 2. VIII. 1929.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича.

Галич:

1/VIII. „Тітка Чарлі“.

2/VIII. „Чесна Сузанна“.

3/VIII. „Пташник з Тиролю“.

Станиславів:

4/VIII. „Базар“. 93 15—?

Великий Міський Театр:

Вівторок, 30-ого липня, год. 8·15 веч. „Прощальна ревія“. Виступ театру „Qui pro quo“.

Середа, 31-го липня, год. 8·15 веч. „Прощальна ревія“. Виступ театру „Qui pro quo“.

Малий Театр:

Замкнений.

Кіна.

Аполльо: Що любить жінка (Гарі Лідтке).

Кольосей: Дільниця еміґрантів у Ню Йорку. В полоні у людоїдів.

Лев: Цирковець. Корабель гріху.

Люна: Право меча й крови.

Марусенька: Танцюристка богів (Анна Мей Вонґ, Гільда Ґрей, Кл. Брук).

Оаза: Мущини перед шлюбом.

Палас: Гра за жінку. (Дольорес дель Ріо). Людина із сто очима.

Пан: Коли в жінці пробуджується любов.

Пасаж: Суп паппасів. Авантура на морю.

Утіха: З причини реконструкції замкнено.

Фатаморгана: Флірт із небіщиком (Лавра ля Пляните, Тола Мур.). Спадщина Самі Вайнштайна.

Химера: Артистки без шмінки.

Програма радіо.

Вівторок 30-го липня.

Льондон (356,3). 12·— Органовий речітал Е. Кука з катедри. 19·30 Концерт секстету. 21·35 Радіокабарет.

Париж (1725). 13·30 Пополудневий концерт. 16·45 Концерт радіоорхестри. 19·35 Авдиція Пате.

Берлін (418). 17·— Композ. концерт Йосифа Вайса. 20·— Концерт військової орхестри із Зоольогічного Городу.

Відень (516,3) 11·— Музичний поранок квартету Сільвінґ. 16·— Пополудневий концерт капелі Ґайтер. 19·30 Оперові фраґменти.

Рим (441) 17·30 — 18·30 Концерт. 21·— — 23·10 „Марселля“ муз. ідилля в 3 актах Джіордана.

Прага (487) 10·05 Концерт з Брна. 21·— Скрипковий концерт.

Брюссель (509) 17·— Концерт тріа радіостанції. 21·15 Популярний концерт.

Ленінград (1000) 17·— Концерт з міських плянтацій.

Москва (825) 10·30 Рос. народня музика. 19·— Селянський концерт. 20·30 Концерт радіоорхестри.

Київ (800) 10· Робітничий концерт. 17·— Концерт для села. 19·— Концерт з Пролетарського Парку.

Харків (1304) 18·— Концерт для села. 20·— Концерт військової орхестри.

Варшава (1411,7) 18·— Концерт солістів.

Познань (334,8). 19·50, 22·30 „Тоска“ — опера Вердія.

Середа 31-го липня.

Льондон (356,3) 16·45 Органовий речітал.

Париж (1725) 13·30 Пополудневий концерт. 26·45 Популярний концерт. 21·35 Концерт радіоорхестри.

Берлін (418) 17·30—18·30 Музика з готелю „Кайзергоф“. 20·30 Стежні листи.

Відень (516,3) 11·00 Муз. поранок квартету Сільвінґ. 21·00 Балалайковий концерт.

Рим (441) 17·30—18·30 Концерт.

Міляно (501) 11·18 Музичні продукції. 20·25 Концерт легкої музики і комедія.

Будапешт (550) 12·05 Концерт сальонової орхестри Мандіт. 17·10 Циганська капеля Ферi Горват.

Варшава (1411,7) 18·00 Концерт орхестри кіна „Касіно“ 22·00 Концерт городу Рекерта.

Москва (825) 10·30 Концерт: Моцарт і Бетовен. 19·00 Концерт або трансмісія оперетки.

Ленінград (1000) 16·00 з міських плянтацій.

Київ (800) 17·30 Концерт для дітей. 18·30 Відчит: Поступи в будівельній техніці. 19·30 Популярний концерт.

Харків (1304) Стація нечинна.

Брюссель (509) 18·00 Популярний концерт.

Познань (334,8) 18·00 — 18·55 Концерт мандолиністів.

Прага (487) 19·00 Концерт Чеської Фільгармонії.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5 2199

БіЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИННИКИ поручає дешево Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. Догідні услівя. 2200

ЛІЖКО кухонне 13 зол. Сіткове 40. Скринкове тапіцероване 50. Умивальні 5. Дротяні **Виклади** 27. Матераци 3 подушки 30 зол. **Волосінні** 75. **Отомани** гобелінові 55. **Канапки** розкладані 45. **Буфалки** розкладові 45. **Ліжко** носяжне 200 золотих. **ЗАКС**, Ліндого 6. 426 10-10

ПРИСТІЙНИЙ, інтелігентний, богатий урядник, середніх літ — оженитьс я з небідною, симпатичною панночкою, або вдовичкою до літ 30. Ласкаві зголошення з фотографією — за зворот якої і дискрецію ручить словом чести — слати до Адміністрації для „Урядовця“. 163 1—1

ОЖЕНЮСЯ з молодою, пристійною, інтелігентною, побожною панною — до 24-ох літ, котра хотілаби вертати зі мною до Америки. Посагу не вимагаю, бо маю кілька тисяч долярів. Річ трактується дуже поважно. Зголошення разом з фотографією слати до Адмін. „Діло“ під „Американець“. 177 1—3

АВТОБУСИ і тягарові самоходи виконує одинока українська фабрика С-ки „ТИТАН“ Львів, Валова 23. Детеперішня продукція 130 возів. 181 1-6

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг шкірних, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
324 Пересвітлення Рентґеном. 19—24

Спеціяліст скірних, венеричних недуг і косметики 182 1-1
Д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ
орд. від 3—6 попол., вул. Глубока 8 партер. — Кварцева лямпа. Діятермія

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ:
Нова Санаторія Санаторія хірургічна „Vita“, Львів, ул. Листопада ... уряджена з люксусовим комфортом — 2 операційні салі, саля для породів і станиця для немовлят. Сонячні покої з ... вучою зимною і теплою водою. Гараж, особова вінда. Побут з ... удержанням і обслугою від 15 — ... денно. — Відкриття 1. серпня ц. р. Зголошення в Дирекції. Телефони 77-43 ... 168 2—2

Д-р. Павло Миронович
веде адвокатську канцелярію
в СОЛОТВИНІ 1-1
179

ЛІЖКО ... залізне „Патент“ з матерацом ... має як найменше ... місяця **30 зол.** ... провінцію висилаємо по одержанні задатку. Фабрика **ЗАКС** Львів, ... Ліндого 6. 42 10-3

ПРЕДСТАВНИКІВ,
добре впроваджених в українських споживчих кооперативах, в сотнях і в торговлях — прийме на добрих услівях фабрика чоколяди **Бравка,** Акц. Сп. Львів, Шевченка ... Письменні зголошення з точним поданням дотеперішньої праці та референцій на руки Дирекції. 2—2
170

УВАГА! **ФЕСТИН!**
II. Табор Пластунів Новиків у Підгородцях уладжує в неділю, дня 4-го серпня ц. р. Публичний Фестин з ... дною та ріжнородною програмою ... дешевий буфет у заряді таборовім і місцевого зорганізованого ... Пластова орхестра коша „Червона Калина“.
Прибуток призначений на розбудову табору. Команда табору:
Д-р Никифор Гірняк, вожак. Іван Гаврилюк, обозний. 1—1
180

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“
З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.